

**UCHWAŁA NR XIV/110/2025
RADY POWIATU W SIEDLCACH**

z dnia 12 grudnia 2025 r.

**w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Siedleckim na lata
2026-2028**

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 3a, art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2024 r., poz. 107 z późn. zm.) oraz art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r., poz. 49) Rada Powiatu w Siedlcach uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Siedleckim na lata 2026-2028, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Siedlcach, Dyrektorowi Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Siedlcach oraz Dyrektorowi Domu na Zielonym Wzgórzu w Kisielanach-Żmichach i Domu nad Liwcem w Kisielanach-Żmichach.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i ma zastosowanie od dnia 1 stycznia 2026 roku.

Przewodniczący Rady Powiatu

Bartłomiej Kurkus

**Powiatowy Program Rozwoju
Pieczy Zastępczej
w Powiecie Siedleckim
na lata 2026 - 2028**

Spis treści

Wstęp.....	3
1. Charakterystyka systemu pieczy na terenie Powiatu Siedleckiego.....	4
1.1. Rodzinna piecza zastępcza.....	5
1.2. Instytucjonalna piecza zastępcza.....	8
1.3. Pełnoletni wychowankowie pieczy zastępczej.....	9
1.4. Zasoby gminne w obszarze wsparcia rodziny biologicznej	11
2. Adresaci programu	13
3. Analiza SWOT.....	13
4. Cele i zadania programu	15
5. Limit rodzin zastępczych zawodowych na lata 2026- 2028.....	17
6. Źródła finansowania programu.....	18
7. Monitoring i ewaluacja programu.....	18

Wstęp

„Dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności, dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju, i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiece nad dziećmi i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami”.

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Siedleckim na lata 2026 – 2028, zwany dalej Programem, został sporządzony na podstawie założeń ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Powyższa ustawa określa obowiązki jednostek samorządu terytorialnego oraz organów administracji rządowej w zakresie wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 180 powyższej ustawy, do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja 3-letnich programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej.

Program został przygotowany w oparciu o diagnozę sytuacji systemu pieczy zastępczej rodzinnej i instytucjonalnej, funkcjonującej na terenie Powiatu Siedleckiego oraz o aktualne potrzeby w zakresie konieczności zapewnienia dzieciom miejsca w pieczy.

Program opracowano wykorzystując sprawozdania z wykonywania przez Powiat zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz informacje własne PCPR w Siedlcach.

Celem Programu jest wsparcie istniejących i rozwój nowych form pieczy zastępczej na terenie Powiatu Siedleckiego oraz zapewnienie dzieciom pozbawionym należytej opieki rodzicielskiej pieczy zastępczej, organizowanie pomocy dla osób usamodzielnianych poprzez wspieranie procesu usamodzielnienia, jak również organizowanie wsparcia dla osób prowadzących różne formy pieczy zastępczej. Ponadto Program jest kontynuacją działań podjętych w Programie Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Powiatu Siedleckiego na lata 2022-2025 i zawiera w sobie cele i kierunki działań w perspektywie trzyletniej, które będą podejmowane przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, uwzględniając przy tym potrzeby rodzin zastępczych oraz dzieci w nich przebywających. Wskazuje na konieczność

tworzenia nowych rodzin zastępczych, prowadzenia szkoleń dla rodzin zastępczych, promocję rodzicielstwa zastępczego na terenie Powiatu oraz zapewniania specjalistycznego wsparcia dla rodzin zastępczych. Istotnym elementem programu jest także konieczność podnoszenia kompetencji pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Siedlcach, celem poszerzania wiedzy oraz umiejętności, niezbędnych do efektywnej pracy z rodziną.

1. Charakterystyka systemu pieczy na terenie Powiatu Siedleckiego

System pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienia czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców biologicznych. Funkcjonowanie pieczy zastępczej reguluje ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ustawa określa kompetencje dla jednostek samorządu terytorialnego oraz organów administracji rządowej.

- Gmina odpowiedzialna jest za pracę z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w tym za poradnictwo specjalistyczne dla rodzin i zapewnienie usług asystentów rodziny. Do zadań własnych gminy należy również tworzenie i rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, a także współfinansowanie pobytu dzieci z terenu gminy umieszczonych w pieczy zastępczej.
- Do zadań własnych powiatu należy:
 - 1) opracowanie i realizacja 3 – letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej;
 - 2) zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych;
 - 3) organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziną i instytucjonalną pieczę zastępczą;
 - 4) tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych oraz szkolenie i kwalifikowanie kandydatów do pełnienia tych funkcji;
 - 5) organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania grup wsparcia i specjalistycznego poradnictwa;
 - 6) prowadzenie placówek opiekuńczo–wychowawczych oraz placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym;
 - 7) wyznaczenie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

- Do kompetencji samorządu województwa należy organizowanie i prowadzenie ośrodków adopcyjnych oraz prowadzenie ośrodka preadopcyjnego i regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej.

Zgodnie z art. 182 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zadania powiatu w zakresie pieczy zastępczej starosta wykonuje za pośrednictwem powiatowego centrum pomocy rodzinie oraz organizatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Starosta Siedlecki Zarządzeniem nr 26/2011 z dnia 21 listopada 2011 roku wyznaczył Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Siedlcach jako organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

1.1. Rodzinna piecza zastępcza

Naturalnym środowiskiem wychowawczym, w którym przekazywane są wartości niezbędne do prawidłowego funkcjonowania dziecka w społeczeństwie jest rodzina biologiczna. W sytuacji, kiedy rodzina zawodzi i nie wypełnia prawidłowo swoich funkcji względem dziecka podejmowane są działania wspierające i pomocowe w celu zniwelowania pojawiających się trudności. Zadania te wykonuje gmina zwykle przy pomocy asystentów rodziny lub pracowników socjalnych. Jednakże nie zawsze działania te przynoszą oczekiwane rezultaty i wówczas zachodzi konieczność zapewnienia dziecku opieki w systemie pieczy zastępczej. Rolą systemu pieczy zastępczej jest zapewnienie dziecku bezpiecznego środowiska wychowawczego respektującego jego prawa: prawa powrotu do rodziny, utrzymywania osobistych kontaktów z rodzicami biologicznymi, stabilnego środowiska wychowawczego, kształcenia, rozwoju uzdolnień oraz pomocy w przygotowaniu do samodzielnego życia. Opieka nad dzieckiem może być zapewniona poprzez umieszczenie dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Rodzinna piecza zastępcza to system, w skład którego wchodzi spokrewnione, niezawodowe, zawodowe rodziny zastępcze oraz rodzinne domy dziecka:

- **Rodzina zastępcza spokrewniona** – rodzina zastępcza, którą tworzą małżonkowie lub osoba nie pozostająca w związku małżeńskim, będący/będąca krewnymi wstępnymi lub rodzeństwem dziecka,
- **Rodzina zastępcza niezawodowa** - rodzina zastępcza, którą tworzą małżonkowie lub osoba nie pozostająca w związku małżeńskim, nie będący krewnymi wstępnymi lub rodzeństwem dziecka,
- **Zawodowa rodzina zastępcza** – rodzinę tworzą małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, nie będący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka, u których

umieszczono dziecko w celu sprawowania nad nim pieczy zastępczej i pełnią tą funkcję na podstawie umowy.

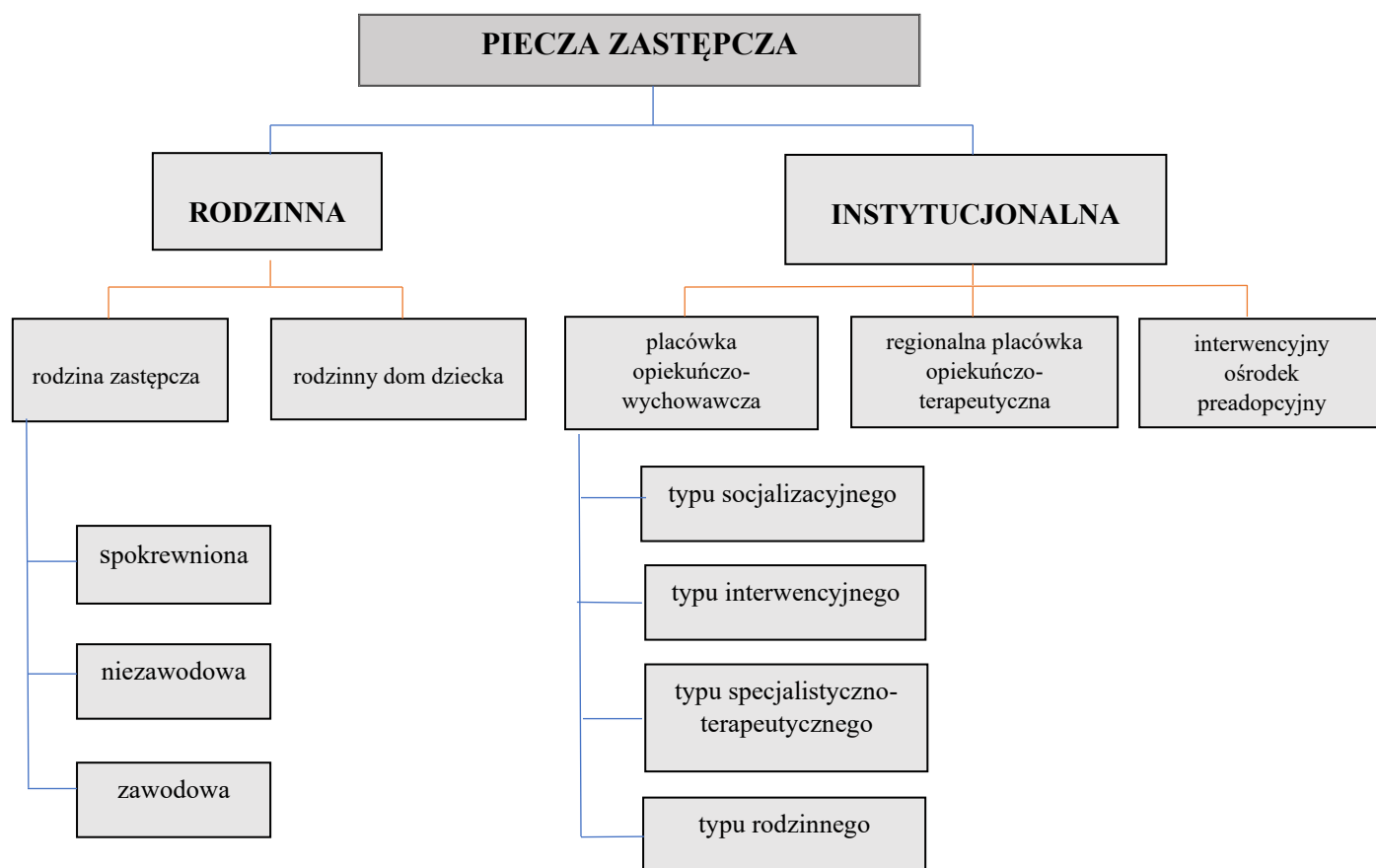
Obok rodziny zastępczej zawodowej, tzw. „podstawowej” istnieją dwa szczególne typy zawodowej rodziny zastępczej:

- a) pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego – rodzina zastępcza, w której umieszcza się dziecko do czasu unormowania sytuacji dziecka, nie dłużej niż na okres 4 miesięcy. W szczególnie uzasadnionych przypadkach okres ten może być przedłużony do 8 miesięcy lub do zakończenia postępowania sądowego o powrót dziecka do rodziny, przysposobienie lub umieszczenie w rodzinnej pieczy zastępczej,
- b) specjalistyczna rodzina zastępcza, w której umieszcza się w szczególności dzieci niepełnosprawne i dzieci, skierowane na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich lub małoletnie matki z dziećmi.

W rodzinie zastępczej **zawodowej** lub **niezawodowej** w tym samym czasie może przebywać nie więcej niż 3 dzieci lub osób, które uzyskały pełnoletność. Wyjątek stanowi konieczność umieszczenia rodzeństwa. Zawodowe rodziny zastępcze to rodziny, które z tytułu wykonywanej pracy otrzymują wynagrodzenie. Opiekują się niespokrewnionymi dziećmi, najczęściej we własnych mieszkaniach czy domach. Osoby takie (w wypadku małżeństwa zarówno żona, jak i mąż) zobowiązane są przejść przez cykl badań oraz szkolenie, aby następnie otrzymać zaświadczenie o kwalifikacji.

• **Rodzinny Dom Dziecka** – tworzony jest przez małżonków lub osobę nie pozostającą w związku małżeńskim, sprawujących opiekę nad łącznie nie więcej niż 8 dzieci oraz osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej. W przypadku konieczności umieszczenia rodzeństwa za zgodą prowadzącego rodzinny dom dziecka oraz po uzyskaniu pozytywnej opinii koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, jest dopuszczalne umieszczenie w tym samym czasie większej liczby dzieci.

Organizację systemu pieczy zastępczej w Polsce przedstawia poniższy schemat:

Z danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Siedlcach wynika, że zdecydowaną większość, bo ponad 63% wszystkich rodzin zastępczych stanowią rodziny zastępcze spokrewnione, które tworzą przede wszystkim dziadkowie, lub o wiele rzadziej – rodzeństwo dzieci. Liczba zawiązanych rodzin zastępczych spokrewnionych oraz niezawodowych stale rośnie, natomiast liczba funkcjonujących na terenie Powiatu rodzin zawodowych pozostaje na niezmiennym poziomie - w 2024 roku dwie rodziny zastępcze zawodowe zostały przekształcone w rodzinne domy dziecka.

Rodzinna piecza zastępcza		2023 (stan na 31.12.2023 r.)	2024 (stan na 31.12.2024 r.)	2025 (stan na 11.11.2025 r.)
spokrewniona	liczba rodzin	33	38	40
	liczba dzieci w rodzinach	44	52	53
niezawodowa	liczba rodzin	15	18	17
	liczba dzieci w rodzinach	18	22	21
zawodowa	liczba rodzin	4	2	2
	liczba dzieci w rodzinach	17	4	6
rodzinne domy dziecka	liczba rodzin	0	2	2
	liczba dzieci w rodzinach	0	12	13

razem	liczba rodzin	52	60	61
	liczba dzieci w rodzinach	79	90	93

Liczba dzieci umieszczonych w różnych formach rodzinnej pieczy zastępczej funkcjonujących na terenie Powiatu Siedleckiego w latach 2023 – 2025.

Liczba dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej		2023 (stan na 31.12.2023 r.)	2024 (stan na 31.12.2024 r.)	2025 (stan na 11.11.2025 r.)
spokrewniona	liczba rodzin	5	8	3
	liczba dzieci w rodzinach	5	13	3
niezawodowa	liczba rodzin	3	5	4
	liczba dzieci w rodzinach	3	8	4
zawodowa	liczba rodzin	2	1	1
	liczba dzieci w rodzinach	5	1	3
rodzinne domy dziecka	liczba rodzin	0	2	1
	liczba dzieci w rodzinach	0	4	4
razem	liczba rodzin	10	16	9
	liczba dzieci w rodzinach	13	26	14

1.2. Instytucjonalna piecza zastępcza

Placówka opiekuńczo - wychowawcza zapewnia dziecku całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspakaja jego niezbędne potrzeby, w szczególności emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, bytowe, społeczne i religijne. Realizuje ona ponadto przygotowany we współpracy z asystentem rodziny plan pomocy dziecku, umożliwia kontakt dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi, podejmuje działania w celu powrotu dziecka do rodziny, zapewnia dziecku dostęp do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych, obejmuje dziecko działaniami terapeutycznymi oraz zapewnia korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych. W placówce umieszczane są dzieci powyżej 10 roku życia, w wyjątkowych wypadkach możliwe jest przyjęcie młodszego dziecka, szczególnie gdy dotyczy to rodzeństwa.

Opieka nad dzieckiem odbywa się do momentu osiągnięcia pełnoletności lub wydania innego postanowienia przez sąd rodzinny w zakresie sprawowania opieki nad dzieckiem. W placówce mogą również przebywać osoby, które osiągnęły pełnoletność, jednak nie dłużej niż do ukończenia 25 roku życia, za zgodą dyrektora placówki, pod warunkiem kontynuowania

nauki lub w przypadku legitymowania się orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności.

Na terenie Powiatu Siedleckiego funkcjonują 2 placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego: Dom na Zielonym Wzgórzu w Kisielanach- Żmichach oraz Dom nad Liwcem w Kisielanach- Żmichach.

Placówki opiekuńczo wychowawcze i liczba umieszczonych w nich dzieci		2023 (stan na 31.12.2023 r.)	2024 (stan na 31.12.2024 r.)	2025 (stan na 21.11.2025 r.)
Dom na Zielonym Wzgórzu	liczba dzieci	16	14	17
	liczba miejsc	14	14	14
Dom nad Liwcem	liczba dzieci	21	19	20
	liczba miejsc	14	14	14
Razem	łącznie liczba dzieci	37	33	37
	łącznie liczba miejsc	28	28	28

Liczba dzieci umieszczonych w latach 2023 – 2025 w placówkach opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących na terenie Powiatu Siedleckiego:

Liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo wychowawczych	2023 (stan na 31.12.2023 r.)	2024 (stan na 31.12.2024 r.)	2025 (stan na 21.11.2025 r.)
Dom na Zielonym Wzgórzu	6	1	5
Dom nad Liwcem	8	7	3
Razem	14	8	8

1.3 Pełnoletni wychowankowie pieczy zastępczej

Dzieci umieszczone w pieczy zastępczej, które nie zostały przysposobione i nie powróciły do rodziny biologicznej, pozostają w pieczy zastępczej do osiągnięcia pełnoletności i usamodzielnienia się. Przed osiągnięciem 18 roku życia z każdym wychowankiem sporządzany jest indywidualny program usamodzielnienia, który zawiera m.in.: zadania w zakresie edukacji, sytuację mieszkaniową, charakter pomocy i wsparcia w procesie usamodzielnienia ze strony instytucji.

Osoba, która osiągnęła pełnoletniość w rodzinnej pieczy zastępczej oraz osoba pełnoletnia opuszczająca placówkę opiekuńczo-wychowawczą typu rodzinnego

i socjalizacyjnego jest objęta pomocą mającą na celu jej życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem poprzez pracę socjalną, jak również przez następujące formy pomocy:

- pieniężną na usamodzielnienie,
- pieniężną na kontynuowanie nauki,
- pieniężną na zagospodarowanie.

Powyższe formy pomocy przyznawane są na podstawie obowiązujących przepisów prawa. Warunkiem do uzyskania pomocy jest zobowiązanie się osoby usamodzielnianej do realizacji indywidualnego programu usamodzielnienia.

Ważnym elementem systemu pieczy zastępczej jest usamodzielnienie opuszczających ją wychowanków. Mając na uwadze fakt, iż pełnoletnie osoby opuszczające pieczę zastępczą instytucjonalną często nie mogą liczyć na wsparcie ze strony środowiska naturalnego, proces usamodzielnienia jest procesem pomagania i stanowi najlepsze kryterium oceny skuteczności podejmowanych działań.

Osoby opuszczające rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo – wychowawcze otrzymują pomoc na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie i zagospodarowanie. Najchętniej wybieraną formą wsparcia wychowanków jest udzielana pomoc na kontynuowanie nauki.

Osoby usamodzielnione na terenie Powiatu Siedleckiego w latach 2023- 2025 i formy udzielonej pomocy:

Rok	Liczba osób	Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki (stan na 31.12.2023 r.)	Pomoc pieniężna na usamodzielnienie (stan na 31.12.2024 r.)	Pomoc pieniężna na zagospodarowanie (stan na 21.11.2025 r.)
2025	rodzinna piecza zastępcza	13	3	1
	instytucjonalna piecza zastępcza	7	3	2
	razem	20	6	3
2024	rodzinna piecza zastępcza	19	2	1
	instytucjonalna piecza zastępcza	7	1	0
	razem	26	3	1
2023	rodzinna piecza zastępcza	22	8	5
	instytucjonalna piecza zastępcza	10	3	1
	razem	32	11	6

1.4 Zasoby gminne w obszarze wsparcia rodziny biologicznej

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej rodzinie nieprawidłowo wypełniającej swoje funkcje wsparcia udziela gmina poprzez jednostki działające w obszarze pomocy społecznej. Przyczyny objęcia rodzin pomocą asystenta rodziny to przede wszystkim pojawiające się trudności i problemy opiekuńczo-wychowawcze oraz środowisko rodzinne niesprzyjające bezpieczeństwu i prawidłowemu rozwojowi dzieci, m.in. uzależnienia członków rodziny, problemy emocjonalne, brak kompetencji wychowawczych rodziców, brak motywacji do zmiany sytuacji życiowej rodziny, niemożność rodziny do samodzielnego funkcjonowania, konflikty w środowisku rodzinnym, a także brak umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego.

Wspieranie rodziny powinno opierać się na podejmowaniu działań profilaktycznych, poprzez współpracę różnych instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny. Stąd też na poziomie gminy niezbędne są działania zmierzające do wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji, w tym poradnictwo dla rodzin, organizowanie placówek wsparcia dziennego dla dzieci, pomoc w formie wsparcia asystenta rodziny, tworzenie i realizacja programów wspierających rodzinę.

Liczba asystentów zatrudnionych oraz rodzin korzystających ze wsparcia asystenta rodziny w poszczególnych gminach Powiatu Siedleckiego w latach 2023 – 2025.

Lp.	gmina	2023		2024		2025	
		liczba asystentów	liczba rodzin objętych wsparciem	liczba asystentów	liczba rodzin objętych wsparciem	liczba asystentów	liczba rodzin objętych wsparciem
1	Domanice	1 (do VIII)	4	0	0	0	0
2	Korczew	0	0	0	0	0	0
3	Kotuń	1	9	1	12	1	10
4	Mokobody	1	8	1	8	1	8
5	Mordy	1	11	1	14	1	13
6	Paprotnia	0	0	0	0	1 (od X)	1
7	Przesmyki	1	1	1	1	1	4
8	Siedlce	1	12	1	18	1	10
9	Skórzec	1	13	1	12	1	12
10	Suchożebry	1	3	1	4	1	5
11	Wiśniew	1	14	1	13	1	11
12	Wodynie	1	7	1	8	1	10
13	Zbuczyn	1	13	1	18	1	22

Dane zawarte w tabeli ilustrują zasoby gminne w instytucję asystenta rodziny. Spośród 13 gmin ośrodek pomocy społecznej w Korczewie nie zatrudniał asystenta rodziny w wymienionych latach, ośrodek pomocy w Domanicach od sierpnia 2023 roku nie zatrudnia asystenta rodziny, natomiast w ośrodku pomocy w Paprotni zatrudniono asystenta dopiero w ostatnim kwartale 2025 roku.

Liczba placówek wsparcia dziennego w poszczególnych gminach Powiatu Siedleckiego w latach 2023 – 2025:

Lp.	gmina	Liczba placówek wsparcia dziennego		
		2023	2024	2025
1	Domanice	1	1	1
2	Korczew	0	0	0
3	Kotuń	0	0	0
4	Mokobody	0	0	0
5	Mordy	0	0	0
6	Paprotnia	0	0	0
7	Przesmyki	0	0	0
8	Siedlce	0	0	0
9	Skórzec	1	1	1
10	Suchożebry	0	0	0
11	Wiśniew	0	0	0
12	Wodynie	1	1	2
13	Zbuczyn	0	0	0

Powyższe dane wskazują, że w zdecydowanej większości Gmin nie funkcjonują placówki wsparcia dziennego dla dzieci.

Bardzo często zdarza się, że mimo wsparcia asystentów rodziny lub pracowników socjalnych, rodzina biologiczna nie wypełnia swoich funkcji właściwie. Pomimo prowadzonej pracy instytucji, udzielonego wsparcia finansowego i niematerialnego, w rodzinach biologicznych wciąż przebywają dzieci, które ze względu na panujące w nich warunki, powinny być umieszczone w pieczy zastępczej.

Zgodnie z danymi pozyskanymi z gmin z terenu Powiatu Siedleckiego, następująca liczba rodzin i dzieci w nich przebywających, wymaga szczególnego wsparcia w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczej:

Lp.	gmina	Liczba rodzin wymagających szczególnego wsparcia	Liczba dzieci w rodzinach wymagających szczególnego wsparcia
1	Domanice	3	7
2	Korczew	0	0
3	Kotuń	0	0
4	Mokobody	0	0
5	Mordy	1	4
6	Paprotnia	1	1
7	Przesmyki	5	11
8	Siedlce	2	3
9	Skórzec	0	0
10	Suchożebry	0	0
11	Wiśniew	10	19
12	Wodynie	4	12
13	Zbuczyn	1	1

2. Adresaci programu

Odbiorcami Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2026 – 2028 będą następujące osoby:

1. dzieci przebywające w pieczy zastępczej,
2. rodziny zastępcze i osoby prowadzące rodzinne domy dziecka,
3. rodzice biologiczni dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej,
4. kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej, zawodowej i niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
5. rodziny pomocowe sprawujące czasową opiekę nad dzieckiem.

3. Analiza SWOT

Analiza SWOT stanowi podsumowanie diagnozy oraz analizy sytuacji pieczy zastępczej w Powiecie Siedleckim i stanowi podstawę do zidentyfikowania i sformułowania podstawowych założeń Programu.

Mocne strony	Słabe strony
wykwalfikowana i doświadczona kadra, systematycznie podnosząca swoje kompetencje zawodowe	niewystarczająca liczba rodzin zastępczych
współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny	brak rodzin pełniących funkcję pogotowia rodzinnego
bezpłatny dostęp do poradnictwa specjalistycznego: psychologicznego, pedagogicznego, socjalnego, prawnego	brak rodzin wspierających, brak osób do pomocy
prowadzenie grup wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej	brak wolontariuszy
funkcjonowanie zawodowych form pieczy zastępczej	nieliczna liczba placówek wsparcia dziennego
funkcjonowanie placówek opiekuńczo-wychowawczych	niewystarczająca liczba asystentów rodziny
zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej - szansa na normalne życie	słaba efektywność pracy z rodzicami biologicznymi dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej
udzielanie pomocy i wsparcia usamodzielnianym wychowankom pieczy zastępczej	niewystarczające wsparcie pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej
wsparcie rodzin zastępczych przez kadre PCPR	brak mieszkań wspomaganych dla pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej
Szanse	Zagrożenia
aktywne promowanie rodzicielstwa zastępczego	zbyt mała liczba kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej
pozyskiwanie nowych kandydatów gotowych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej	brak miejsc w rodzinach zastępczych i placówkach
współpraca z ośrodkiem adopcyjnym	zbyt duża liczba dzieci umieszczanych w jednej rodzinie zastępczej
stałe wsparcie rodzin zastępczych, pomoc w rozwiązywaniu problemów	długotrwały proces regulowania sytuacji prawnej dziecka
rosnąca liczba organizacji pozarządowych działających na rzecz dziecka i rodziny	problemy wychowawcze z dziećmi przebywającymi w rodzinach zastępczych
rozszerzanie oferty wsparcia pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej	wysoki poziom patologii i bezradności opiekuńczo-wychowawczej rodziców biologicznych, brak woli odzyskania władzy rodzicielskiej
możliwość pozyskania środków finansowych na rzecz wsparcia i rozwoju rodzicielstwa zastępczego	powrót wychowanków pieczy zastępczej do patologicznego środowiska rodzinnego, brak wsparcia ze strony rodziny i środowiska

4. Cele i zadania programu

Głównym celem Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Siedleckim na lata 2026 – 2028 jest tworzenie warunków do skutecznego rozwoju systemu pieczy zastępczej.

Cele szczegółowe przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Cele szczegółowe	Zadania	Wskaźnik monitorujący
1	Promowanie idei rodzicielstwa zastępczego	promowanie idei rodzicielstwa zastępczego poprzez stronę internetową PCPR w Siedlcach, plakaty, ulotki, lokalne media, podczas różnego rodzaju imprez, spotkań;	liczba podjętych działań promujących rodzicielstwo zastępcze, liczba materiałów promocyjnych;
2	Poprawa funkcjonowania rodzinnej pieczy zastępczej	pozyskiwanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej; organizowanie szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze, rodzinnych domów dziecka; prowadzenie grup wsparcia dla rodzinnych form pieczy zastępczej; podnoszenie kompetencji rodziców zastępczych; udzielanie rodzinom zastępczym wsparcia specjalistycznego; udzielanie wsparcia rodzinom zastępczym poprzez rodziny pomocowe lub osoby do pomocy;	liczba kandydatów zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej; liczba przeprowadzonych szkoleń dla kandydatów, liczba przeszkolonych kandydatów; liczba rodzin korzystających z grup wsparcia, liczba przeprowadzonych spotkań w ramach grup wsparcia; liczba szkoleń, warsztatów, liczba osób przeszkolonych; liczba rodzin, osób objętych wsparciem specjalistycznym; liczba rodzin, którym udzielono wsparcia rodzin pomocowych lub osób do pomocy;

		zatrudnianie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej – zgodnie z zapisami ustawowymi; organizowanie dla rodzin zastępczych pomocy wolontariuszy;	liczba rodzin objętych wsparciem koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, liczba zatrudnionych koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej; liczba rodzin, którym udzielono wsparcia wolontariuszy, liczba wolontariuszy współpracujących z rodzinami;
3	Zapewnienie rodzinom zastępczym pomocy finansowej i specjalistycznego wsparcia,	zapewnienie wsparcia w prawidłowym funkcjonowaniu rodzin zastępczych poprzez poradnictwo specjalistyczne; zapewnienie pomocy finansowej na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej	liczba udzielonego poradnictwa, liczba osób korzystających z poradnictwa specjalistycznego; wysokości wypłaconych środków finansowych na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej, liczba rodzin, którym wypłacono środki finansowe na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej;
4	Podnoszenie jakości usług na rzecz pieczy zastępczej.	zapewnienie dzieciom całodobowej opieki i wychowania oraz zaspakajanie niezbędnych potrzeb dzieci, w szczególności emocjonalnych, rozwojowych, zdrowotnych, bytowych, społecznych i religijnych; podniesienie kompetencji wychowawczych rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka	liczba miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie powiatu, liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych; liczba przeprowadzonych szkoleń,

		organizowanie szkoleń podnoszących kompetencje wychowawcze rodzin zastępczych; doskonalenie zawodowe kadry;	liczba rodzin uczestniczących w szkoleniach; liczba szkoleń dla pracowników, liczba pracowników biorących udział w szkoleniach;
5	Wsparcie instytucjonalnej pieczy zastępczej	zapewnienie i utrzymanie prawidłowego sprawowania opieki nad małoletnimi przebywającymi w placówkach opiekuńczo-wychowawczych;	liczba dzieci umieszczonych w poszczególnych placówkach opiekuńczo-wychowawczych;
6	Wsparcie procesu usamodzielniania wychowanków opuszczających pieczę zastępczą	wsparcie finansowe osób usamodzielnianych; tworzenie wraz z wychowankiem Indywidualnych Programów Usamodzielnienia; udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom pieczy zastępczej poprzez pomoc w formie miejsca w mieszkaniach wspomaganych	liczba wychowanków korzystających ze świadczeń finansowych; liczba utworzonych indywidualnych planów usamodzielnienia, liczba wychowanków, którzy zakończyli proces usamodzielnienia, liczba wniosków o przyznanie miejsca w mieszkaniach wspomaganych, liczba mieszkańców w mieszkaniach wspomaganych

5. Limit rodzin zastępczych zawodowych na lata 2026 -2028

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wprowadza obowiązek planowania i limitowania rodzin zastępczych zawodowych funkcjonujących w powiecie. Na podstawie analizy danych dotyczących funkcjonowania pieczy zastępczej, uwzględniając realne możliwości finansowe powiatu, ustala się limit rodzin zastępczych zawodowych w latach 2026 – 2028, jak w poniższej tabeli.

Rok	Planowany limit rodzin zastępczych zawodowych, w tym rodzinnych domów dziecka
2026	2
2027	3
2028	3

Bardzo istotne jest przekształcanie rodzin zastępczych zawodowych i niezawodowych w rodzinne domy dziecka ze względu na możliwość umieszczenia w nich większej liczby dzieci. W związku z tym tut. Centrum podejmuje współpracę z funkcjonującymi na terenie Powiatu Siedleckiego rodzinami zastępczymi w celu ich przekształcenia, biorąc pod uwagę ich możliwości bytowe, emocjonalne i rodzinne.

6. Źródła finansowania programu

Realizowanie działań programowych będzie finansowane ze środków pochodzących z różnych źródeł, takich jak:

1. Budżet samorządu powiatowego i samorządów gmin.
2. Środki finansowe pozyskane z budżetu państwa.
3. Środki z Funduszy Unii Europejskiej.
4. Inne źródła finansowania.

Planowanie wydatków na konkretne działania dokonywane będzie corocznie, z uwzględnieniem informacji o wielkości środków, jakie udało się pozyskać na dany rok.

7. Monitoring i ewaluacja programu

Przedmiotem ewaluacji Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Siedleckim na lata 2026 – 2028 będzie skuteczność podejmowanych działań w oparciu o analizę danych własnych, przede wszystkim liczbowych, jak również informacji pozyskanych od współpracujących instytucji.

Pogram jest działaniem długofalowym, wymaga dużego zaangażowania ze strony wielu instytucji, istnieje konieczność zacieśnienia współpracy i wypracowania standardów skutecznej pomocy dzieciom i rodzinom, by powstał spójny system wsparcia oraz zintegrowanych działań przy wykorzystaniu kompetencji wszystkich służb.

Program stanowi dokument otwarty i elastyczny. Oznacza to, że może podlegać modyfikacjom na skutek zmieniającej się rzeczywistości, rozeznaczonych potrzeb oraz wymogów prawnych.

Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Siedlcach będzie przedkładał Radzie Powiatu w Siedlcach roczne sprawozdanie z realizacji Programu, które będzie stanowiło integralną część corocznego sprawozdania z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Siedlcach.

Przewodniczący Rady Powiatu

Bartłomiej Kurkus

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 3a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym, powiat wykonuje określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym w zakresie wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej. W myśl art. 12 pkt 11 ww. ustawy do wyłącznej właściwości rady powiatu należy podejmowanie uchwał w innych sprawach zastrzeżonych ustawami do kompetencji rady powiatu. Na podstawie art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja 3 - letnich powiatowych programów rozwoju pieczy zastępczej, zawierających m. in. coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych.

Przyjęty Uchwałą Nr XXXIX/235/2022 Rady Powiatu w Siedlcach w dniu 19 grudnia 2022 roku Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Siedleckim obejmuje lata 2022-2025. Koniecznym jest zatem przyjęcie programu na lata kolejne, który zapewni ciągłość w systematycznym wspieraniu i rozwoju pieczy zastępczej.

Mając powyższe na uwadze podjęcie niniejszej uchwały jest w pełni uzasadnione.

Przewodniczący Rady Powiatu

Bartłomiej Kurkus